

Yemenkameleont

Chamaeleo calypttratus

Populärnamn : Yemenkameleont, Jemenkameleont, Slöjkameleont, Veiled chameleon

Storlek : Mellanstor kameleont; hanar normalt upp till 25 cm (nos till kloak), honor något mindre

Chamaeleo calypttratus är en väldigt trevlig kameleont med många fördelar som gör den till ett bra terrariedjur och en vettig kameleont att börja med:

- Man kan avgöra könet på den redan vid kläckningen. Hanar har en sporre på vardera bakre foten som påminner lite om en sned häl.
- Arten ska inte ha en särskilt hög luftfuktighet, vilket gör att man problemfritt kan ha den ventilation som kameleonter föredrar.
- Den äter oftast friskt och tröttnar inte på vissa insekter som andra arter; i princip går det bra att mata den med syrsor livet ut, men variation är starkt rekommenderat.
- Den har dessutom en lagom storlek, riktigt små arter kan vara krångliga att hitta mat till och om de blir sjuka så är det inte så lätt att hantera dem rätt när de är så små.
- Slutligen så är det en fantastiskt vacker och färgglad art med attityd och drag i.

Naturliga förhållanden

Calypttratus hittar man i de sydvästra kustområdena av Saudiarabien och västra Yemen, bergsslätter och sluttningar. Där lever de under relativt karga förhållanden med höga fukt- och temperaturskillnader, så calypttratus har utvecklats till att ha en hög tolerans för skillnader i luftfuktighet och temperatur.

Foder och vatten

Denna kameleont kommer att äta det mesta du ger den, så det är upp till dig att se till att inte övergöda den. De ska ha mycket mat som ungar, men inte obegränsad tillgång.

Syrsor är ett bra basfoder som är lätt att få tag i. Gräshoppor och kackerlackor är relativt likvärdiga och kan användas med fördel. Zoophobas och mjölmask kan användas som foder men ska inte utgöra basen i kosten. De är båda feta och har ett svårsmält kitinskal. Zoophobas är fetare än mjölmask, men båda dessa är bra att använda som variation i kosten. Foderdjuren bör skakas i kalktillskott (tex MSA) innan de ges till ödlan.

Denna art äter även en del grönt, ytterligare ett sätt att få i sig vätska och näring under hårda förhållanden. Man kan ge sin kameleont lite gröna blad och små bitar av frukt, t.ex. maskrosor och tunna äppelskivor. Men man bör inte överdriva detta grönsaksätande; i naturen är det mest ett sätt att ta till sig vätska, och inte så mycket för näring.

Calypttratus är en bladslickare och dricker inte från vattenskål. Man kan få experimentera en del med placering och droppintervall innan kameleonten börjar dricka från dropp, men en bra start är ca 1 droppe/sekund.

Hälsa

Stress är något som inte uppfattas som dödligt, men kameleonten är mycket känslig för stress. En kameleont som utsätts för kontinuerlig/långvarig stress kan sluta äta, få sämre immunförsvar och många gånger dö. Tecken på att ditt djur är stressat kan vara:

Aggressivt/defensivt beteende (gapande, väsande, uppblåsande, mörka färger...), rastlöst vankande i terrariet och/eller kramsande på glaset, stängda ögon på dagen, att gå/sitta på marken, aptitlöshet.

För att undvika stress är det viktigt att terrariet inte står i en "trafikerad" del av ditt hem, det är viktigt att de inte kan se övriga husdjur, det är viktigt att inte hantera djuren annat än vid absoluta nödfall.

Det är väldigt få kameleonten man kan ha tillsammans, *calyptratus* är absolut inte en av de få. En mer eller mindre osynlig maktkamp kommer att äga rum som med all säkerhet kommer att stressa djuren tills en eller båda blir sjuk. Kameleonten är väldigt visuella och använder sina färger och teckningar för att hota varandra. Det är därför viktigt att man inte låter dem se varandra om man har fler, de kan bokstavligen ta död på varandra på håll.

En kameleont som uppvisar tydliga sjukdomssymptom är ofta svår att rädda. Sådana symptom kan vara att den blundar ("sover") på dagen, den håller sig långt nere i terrariet eller rent av på botten, den har svårt att hålla sig kvar i grenar, den äter inte, den är ovanligt inaktiv, den skakar i benen när den rör sig (obs ej att förväxlas med deras "gunggång" där den gungar fram och tillbaka när den går).

Det viktigaste och mest vardagliga att hålla utkik efter är vätskebrist. En kameleont som har vätskebrist får ofta lätt insjunkna ögon, med ett mer markant veck där ögonlocket börjar. Vid extrem vätskebrist så blir detta tydligare och ögonen kan bokstavligen försvinna in i ögonhålan. Vid vätskebrist så får man se till att djuret får i sig vätska, t.ex. med pipett. Det är naturligtvis viktigt att ta reda på varför djuret har vätskebrist och se över drickanordningen.

Man kan även hålla koll på avföringen; reptiler urinerar inte på samma sätt som däggdjur. Reptiler och fåglar utvecklas ju som foster i ägg och skulle riskera att förgiftas av ammoniak och annat som urin kan medföra. Som en anpassning till detta så utsöndrar de urinsyra istället, som är mindre vattenlösligt och inte förgiftar fostret. Detta syns i avföringen som en vit substans. När avföringen är färsk så ska urinsyran vara vit. Vid vätskebrist så går den från vit till gul och vid allvarligare vätskebrist orange.

Att se till så att djuret äter riktigt är också viktigt, skulle det sluta äta så får man gå igenom övriga skötselråd och se om där finns några brister, t.ex. temperatur, belysning och UV. Ett svagt djur som slutat äta är som sagt svårt att få igång igen, ofta så medför stressen som uppkommer när man försöker behandla det att det bara blir värre. Man kan försöka att mata **LÄTT** sockrat vatten med pipett för att få upp djurets energi så det har en chans att börja äta igen.

Skakningar i benen är ett allvarligt tecken på MBD (Metabolic Bone Disease,

”kalciumbrist”), något som KAN åtgärdas om man ser det tidigt. Veterinär bör alltid kontaktas vid denna typ av symptom, och naturligtvis vid andra sjukdomssymptom som man inte kan åtgärda själv. Största orsaken till MBD är att man inte tillgodosett djuret tillräckligt med UV. Mer uppenbara symptom på sjukdomen är deformationer, svullnader i skelett och leder, svullna käkar och ”extra leder” eller konstiga böjningar av benen (frakturer). Se mer om kalcium under ”UV-ljus”.

Terrarium

Kameleonten behöver ett terrarium där den kan klättra Utrymmet får gärna vara större men aldrig mindre än måtten i tabellen nedan. Eventuella hyllplan räknas inte in i ytan.

Utrymmen för trädlevande och klipplevande ödlor				
Ödlans längd från nosspets till svansspets	Minsta tillåtna yta	Minsta yta per orm vid gruppållning	Minsta yta per könsmogen ödla vid gruppållning	Minsta höjd
Upp till 15 cm	0,06 m ²	0,0075 m ²	0,03 m ²	0,25 m
16-20 cm	0,12 m ²	0,015 m ²	0,06 m ²	0,35 m
21-30 cm	0,25 m ²	0,03 m ²	0,12 m ²	0,5 m
31-40 cm	0,5 m ²	0,06 m ²	0,25 m ²	0,7 m
41-50 cm	0,81 m ²	0,15 m ²	0,4 m ²	0,9 m
51-75 cm	1,5 m ²	0,3 m ²	0,75 m ²	1,2 m
76-100 cm	2,1 m ²	0,5 m ²	1,0 m ²	1,4 m
101-125 cm	2,5 m ²	1,25 m ²	1,25 m ²	1,6 m
126-150 cm	3,0 m ²	1,5 m ²	1,25 m ²	1,7 m
151-200 cm	4,0 m ²	2,0 m ²	2,0 m ²	1,8 m

Inredning

Massor av grenar och växter har din kameleont nytta av och vill ha, de gillar gömslen där inte syns och nästlar sig in i grenverk som kan se för trångt ut i våra ögon. Öppna ytor är förknippat med ökad predationsrisk och inget en kameleont är intresserad av.

Som bottensubstrat är mossor lämpligt eftersom det hjälper till att hålla fukten i terrariet.

Temperaturreglering

En viktig sak är temperaturgradienten. Ett högt terrarium är naturligtvis det självklara valet och det hjälper till att skapa en temperaturskillnad; varmt uppe och svalt nere. En solplats är ett måste och just här kan man anpassa grenverket så att den kan sitta fritt och sola sig utan risk att bränna sig.

Det är eftersträvansvärt att ha ca 24 grader längst ner och ca 28 grader längre upp. Solplatsen ska naturligtvis vara varmare, EXAKT hur varmt är svårt att säga men huvudsaken är att djuret har möjlighet att värma sig när den vill **UTAN RISK ATT BRÄNNA SIG**. Du ska inte kunna ha handen någonstans där kameleonten kan vara och uppleva värmen som obehagligt varm, och kameleonten ska inte kunna komma åt värmekällan. En ordentlig nattsänkning är att rekommendera. Det kan ju vara svårt att komma under

rumstemperatur, men jag vill påstå att det viktigaste är att det blir en temperaturskillnad, inte temperaturen i sig. Är det närmare 30 grader på sina ställen på dagen och går ner till rumstemperatur på natten så är det en bra temperaturskillnad.

UV-ljus

Kameleonter **MÅSTE** ha UV-ljus. Anledningen till att många ödlor kräver UV-ljus är för att de inte kan ta upp alla typer av kalcium direkt ur födan, utan måste metabolisera vissa ämnen i huden med hjälp av just UV-ljuset.